

Husestedet og det øvrige inventerede Bo til bemeldte Enke Ellen Møsdatter og hendes forlovede Fæstemand Rasmus Jensen Winther, Ungkarl af Storerise, dog paa Billaar, at, hvis hun ved Døden skulde afgaa, førend den ældste Søn Ole Madsen Jensen har fyldt 25 Aars Alder, hendes efterlevende Mand da indtil denne Tid bliver i Besiddelse af det halve Bol. Skiftebrevet indeholder deresfor nogle Bestemmelser om, at Enken og hendes tilkommende Mand skulle tilsvare den paa Boet hæftende Gjæld, give Hørnene Opdragelse m. m. Enken og hendes anden Mand beholde dernæst Eiendommen, og saa efter at Ole Madsen Jensen var blevet 25 Aar gammel. Ole Madsen Jensen giftede sig en anden Gaard til og forlangte ikke Halvbolet sig udleveret. Indtil hans Død, som paafølgte i Februar 1869, betragtede imidlertid K. S. Winther og Hustru i Følge deres Forklaringer og andre Oplysninger sig som saakaldte Sættefolk, men efter D. M. Jensens Død raadsfære Winther sig om Skiftebrevet med to Mænd, der begge sagde ham, at, da D. M. Jensen var afgaaet ved Døden førend Winthers Rone, var hun nu den sande Eierinde af Stedet og af Gaarden, og han som hendes Mand berettiget til at disponere over dem. Han folgte da Eiendommen til sin og Hustrus felles ældste Søn Knud Pedersen Jensen ved Skjøde af 27de April 1869. D. M. Jensens Enke, der hensad i uskiftet Bo med deres Børn, søgte nu K. S. Jensen til under en daglig Mølle at udlevere Eiendommen og give hende forstjellig Erstatning. Denne Paastand blev givet Medhold ved Underrettens Dom af 18de Januar 1871 og ligeledes ved Overrettens Dom af 27de Januar 1873. Spjesteret kom derimod ved Dom af 12te Februar 1875 (aftrykt i Spjesterets Tidende for 1874 Side 600) til det modsatte Resultat og frifandt K. S. Jensen for D. M. Jensens Enkes Tilfælde. Andragendet bestrider nu Rigtigheden af dette Resultat og støtter sig i saa Henseende paa en Erklæring fra et stort Antal Gaardmænd og Andre paa Wj, saavel som paa en Række andre Momenter, hvorhos der forlanges offentlig Undersøgelse af de Forhold, hvorved — som Andragendet udtrykker sig — den i over en Menneskealder D. M. Jensen tilhørende Gaard Matr. Nr. 20 i Duntjør formentlig ved Swig og Bedrag er fraendt hans Enke og Arvinger. I Juni 1875 have i Følge et Bilag over 300 Beboere af Wj rettet en lignende Begjæring til Justitsministeriet, blandt Andet under Paaberaabelse af, at Afgjørelsen af dette Anliggende er af Bigtighed for hele Den, da de Alle anse D. M. Jensen for den urokkelige Gaardarving til Gaarden Nr. 20 i Duntjør og aldrig nogeninde have hørt, at en Gaardarvings Net gik tabt for hans Livsarvinger ved hans Død, eller at D. M. Jensens Moder var Andet end Sættekone. De mene derfor, at der er begaaet en stor Uret mod D. M. Jensen og hans Nærmeste og — tilføje de — vi maa drage vore gamle fløvsigke Arverettigheder i Tvivl overfor den Afgjørelse, der har fundet Sted med Gaarden Nr. 20 i Duntjør.

Udvalget har ikke et saadant Kjendskab til det paagjældende Forhold efter tidligere fløvsigke Net, at det vilde kunne udale nogen selvstændig Mening om den ansøgte Spjesteretsdom, og det maa ogsaa, i det Mindste efter flere af dets Medlemmers Mening, betragte det som liggende udenfor dets Opgave overhovedet at fremsætte nogen Kritik af en retslig Afgjørelse. Men selv om Spjesteret maatte antages at være kommen til et urigtigt Resultat, maa den stedfunde Afgjørelse dog selvsølgelig staa ved Magt for det foreliggende Tilfældes Vedkommende. Naar der i Andragendet begjæres offentlig — hvorved maa være ment kriminel — Undersøgelse angaaende den stete Overdragelse, da ses det ikke, hvorpaa en saadan skulde gaa ud, eller i alt Fald, hvad den skulde føre til efter den ved Spjesteret truffne Afgjørelse, da der ikke i Andragendet er ansøgt noget Moment, som ikke har foreligget for Spjesterets Bestemmelse under Egen.

Derimod tror Flertallet (Alberti, Berg, Høgsbro, Lauber og Zahle) af Hensyn til den navnlig i den vedlagte Udtalelse fra et stort Antal Beboere paa Wj fremhævede almindelige Belydning af Spørgsmaalet, at burde henstille til Justitsministeren at tage under Overveelse, hvorvidt der hos Befolkningen maatte herke en Opfattelse af det paagjældende Retsspørgsmaal, som er modsat den, hvorpaa den ommeldte Spjesteretsdom er bygget, og hvorvidt der i bekræftende Fald maatte kunne findes et Middel til at forebygge, at Spjesterets Afgjørelse af dette enkelte Tilfælde faar Indvirkning som Præjudikat paa Afgjørelsen af beslægtede Tilfælde paa Wj og mulig tillige i de øvrige bevarede Dele af Sønderjylland. Med Hensyn hertil indstiller Flertallet, at Andragendet henvises til Justitsministerens nærmere Overveelse.

Windretallet (Gad, C. Hansen, Kinefiad og Steffensen) kan derimod ikke slutte sig denne Hensigt, da det ikke kan tænke sig, hvilke Midler Justitsministeriet skulde kunne finde til Opnaelsen af det omhandlede Maal. For saa vidt der maatte være tænkt paa Tilveiebringelsen af en Lov om dette Forhold, tror man det navnlig umuligt ad Lovgivningens Veie at gribe ind i denne Art Forhold, hvis Afgjørelse maa bero paa, hvad de i hvert enkelt Tilfælde stedfunde Rets handlinger i Hensind til den da gjældende Lovgivning hjemle.

22. Fra Buis Sogneraad, Beile Amt, indbragt den 16de Marts af Folkethingmanden for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg). En i Buis Sogn forsørgelsesberettiget Arbeidsmand Hans Jensen, som boede paa Freberiksberg, havde i 1864 giftet sig med en Enke, skøndt hans